

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/96/2018
Identifikačné číslo spisu: 3014200954
Dátum vydania rozhodnutia: 04.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3014200954.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: X.. S. T., bytom H. C. XXX/XX, T., zast. JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom, so sídlom Klincová č. 35, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom Kutuzovova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č.: SELUZ-XX-XX-X/2014-OdSP zo dňa 06. novembra 2014, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31. mája 2018, č. k. 6S/19/2015-194, o návrhu žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti
z a m i e t a.

Odôvodnenie

I.

Rozhodnutie správneho súdu

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte len „krajský súd“) právoplatným rozsudkom č. k. 6S/19/2015-194 zo dňa 31. mája 2018 postupom podľa ustanovenia § 191 ods. 1 písm. c) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č.: SELUZ-XX-XX-X/2014-OdSP zo dňa 06. novembra 2014 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) ako aj rozhodnutie Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia (ďalej aj „VÚSZ“) č.: VÚSZ - XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 11. júla 2014 a vec vrátil VÚSZ na ďalšie konanie.

2. Žalovaný rozhodnutím č.: SELUZ-XX-XX-X/2014-OdSP zo dňa 06. novembra 2014 ako odvolací orgán podľa § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) odvolanie žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č.: VÚSZ - XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 11. júla 2014 - o zastavení konania podľa § 30 ods. 1 písm. e) správneho poriadku vo veci o priznanie starobného dôchodku žalobcovi z dôvodu nepríslušnosti správneho orgánu na konanie o starobnom dôchodku odo dňa 26. októbra 2011 - zamietol a napadnuté rozhodnutie č.: VÚSZ - XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 11. júla 2014 potvrdil.

II.

Návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti

3. Žalovaný proti rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť, v rámci ktorej zároveň požiadal o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, poukazujúc na zložitosť problematiky určenia príslušnosti orgánu verejnej správy na konanie a rozhodovanie vo veciach starobných dôchodkov nielen bývalých vojakov z povolania, ale aj iných príslušníkov bezpečnostných zložiek, ktorým vznikol nárok na starobný dôchodok za účinnosti zák. č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a rozdielnosť judikatúry súdov Slovenskej republiky, konštatujúcej tak príslušnosť Sociálnej poisťovne ako aj príslušnosť VÚSZ, resp. iného príslušného orgánu verejnej správy.

4. Priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalovaný žiadal najmä z dôvodu zabránenia vzniku prípadných nekonformných situácií nielen v prípade žalobcu, ale aj v takmer identických prípadoch iných bývalých vojakov z povolania. Zdôraznil, že nadväzujúce konanie o návrhu na prijatie stanoviska k zjednoteniu výkladu zákonov v predmetnej veci na Najvyšší súd SR iniciované ministrom obrany SR na Ministerstve spravodlivosti SR môže mať zásadný vplyv na definitívne usporiadanie vzťahov orgánov verejnej správy vo veciach starobných dôchodkov nielen bývalých vojakov z povolania pravdepodobne nevyhnutnými legislatívnymi úpravami osobitného systému dôchodkového zabezpečenia.

III.

Vyjadrenie žalobcu k návrhu sťažovateľa

5. Žalobca v písomnom vyjadrení k návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti navrhol, aby Najvyšší súd SR odkladný účinok kasačnej sťažnosti žalovaného nepriznal. Mal za to, že žalovaný nepreukázal, ani neuviedol, že by mu nepriznaním odkladného účinku hrozila akákoľvek ujma. Zdôraznil, že žalovanému totiž žiadna ujma nehrozí, pričom ujma vzniká žalobcovi, ktorému po dobu 5 rokov nie je vyplácaný starobný dôchodok.

6. K otázke verejného záujmu žalobca uviedol, že žalovaný a jeho podriadený orgán sa pohrdavo odmietajú podrobiť rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Komp/1/2016, kde boli zodpovedané všetky otázky týkajúce sa „zložitosti problematiky určenia príslušnosti orgánu verejnej správy na konanie a rozhodovanie vo veciach starobných dôchodkov“. Zároveň poukázal na skutočnosť, že rovnako Generálna prokuratúra Slovenskej republiky vyslovila názor, že VÚSZ má vykonať konanie o starobnom dôchodku, pričom jeho konanie nie je len v rozpore s platnými právnymi predpismi, ale aj s princípom dobrej správy.

7. Žalobca vzhľadom na uvedené uviedol, že nie je možné priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok pre absenciu hrozacej ujmy a nesúlad s verejným záujmom.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

8. Podľa § 447 ods. 1 SSP kasačný súd môže na návrh sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa uznesením priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

9. Podľa § 447 ods. 2 SSP nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia kasačného súdu podľa odseku 1 sa do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci. Na rozhodovanie o odkladnom účinku sa primerane použijú ustanovenia § 186 až 189 okrem lehôt

podľa § 187 ods. 1 a 3.

10. Podľa § 188 SSP, ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

11. Inštitútom odkladného účinku v zmysle ust. § 447 SSP má byť dosiahnuté to, aby v správnom súdnictve v konaniach o kasačných sťažnostiach proti rozhodnutiam krajských súdov - v ktorých sa preskúmajú právoplatné (a teda zásadne vykonateľné) rozhodnutia - bolo možné do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu výnimočne docieľiť, aby napadnuté rozhodnutie nebolo vykonateľné, resp. nezakladalo iné právne následky.

12. Priznanie odkladného účinku v zmysle § 447 ods. 1 S. s. p. predstavuje mimoriadne procesné opatrenie, ktoré je zákonom koncipované ako úplne výnimočný inštitút, fakticky prelamujúci účinky právoplatných súdnych rozhodnutí. Závažná ujma, ktorá by sťažovateľovi pri výkone alebo iných právnych následkoch rozhodnutia mohla vzniknúť, preto musí predstavovať taký výnimočný a závažný stav, ktorý už nemožno s odstupom času vôbec napraviť.

13. Sťažovateľ má možnosť podať návrh na priznanie odkladného účinku, pričom táto možnosť je plne ovládaná dispozičnou zásadou. Nakoľko návrh na priznanie odkladného účinku má povahu rozhodnutia vo veci samej, musí obsahovať všeobecné náležitosti podania (§ 57 ods. 1 SSP) a zároveň aj jednu špecifickú náležitosť plynúcu práve z osobitosti tohto „čiastkového konania“ v rámci kasačného konania, a to dostatočnú identifikáciu dôvodu pre priznanie odkladného účinku.

14. V tejto súvislosti je kľúčovým pojmom „hrozba závažnej ujmy“, ktorej preukázanie dopadá na ťarchu toho, kto podáva návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Hrozba závažnej ujmy ako jeden z materiálnych znakov (okrem nej aj súlad s verejným záujmom) je ťažiskom celého tohto „čiastkového konania“ a od jej preukázania závisí, či kasačný súd prizná kasačnej sťažnosti odkladný účinok, alebo návrh zamietne. Hrozba závažnej ujmy musí byť navyše priama a nesmie ísť len o hypotetickú možnosť. Tiež nesmie byť nepatrná, ale musí mať závažný dopad. Musí ísť teda o hrozbu závažnej ujmy na subjektívnych právach žalujúcej fyzickej osoby, právnickej osoby, ďalšieho účastníka konania, osoby zúčastnenej na konaní, alebo v prípade podania návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalovaným správnym orgánom o hrozbu závažnej ujmy spojenú s nastolením nezákonného stavu. Závažná ujma predstavuje najširšie vyjadrenie pre sťažovateľa neželaného stavu, ktorý by v dôsledku trvania účinkov rozsudku krajského súdu priamo hrozil, alebo už nastal.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v predmetnej veci návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti podal žalovaný. Na tomto mieste je potrebné ďalej uviesť, že inštitút odkladného účinku má primárne poskytovať ochranu žalobcovi pred výkonom napadnutého rozhodnutia, avšak v záujme zachovania zásady rovnosti účastníkov konania v konaní pred správnym súdom nie je možné „obrať“ o túto možnosť aj samotný správny orgán (§ 5 ods. 9 SSP). Hrozba závažnej ujmy však na strane správneho orgánu bude menej častá, ako hrozba závažnej ujmy na strane žalobcu, prípadne ďalších osôb už vyššie zmienených (viď uznesenie Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo dňa 16. júla 2015, sp. zn. 7Ads/182/2015). Vznik takto chápanej ujmy musí byť v príčinnej súvislosti s výkonom, či iným právnym následkom plynúcim z rozhodnutia krajského súdu. Zatiaľ, čo žalobca bude spravidla spájať ujmu so svojimi subjektívnymi právami, žalovaný správny orgán tieto subjektívne práva nemá. Úlohou správneho orgánu je v správnom súdnom konaní hájiť zákonnosť ním vydaného rozhodnutia. Uvedené však neznamená, že správnym orgánom podanému návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nebude možné za žiadnych okolností vyhovieť; pôjde však o výnimočné prípady, kedy odloženie účinkov rozhodnutia krajského súdu bude podmienené ochranou dôležitého verejného záujmu. Za ohrozenie dôležitého záujmu je možné aj v zmysle uznesenia rozšíreného senátu Najvyššieho správneho súdu Českej republiky sp. zn. 2Ans/3/2006 považovať napríklad navrátenie vodičského oprávnenia duševne chorej osobe, vystavenie zbrojného preukazu nebezpečnému recidivistovi, alebo udelenie povolenia k obchodu s vojenským materiálom zločinnému podniku.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný, po oboznámení sa s podkladmi súdneho spisu, ktorého súčasťou bol aj kompletný administratívny spis týkajúci sa predmetnej veci, pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalovaného na odkladný účinok kasačnej sťažnosti, dospel k záveru, že zákonný dôvod na vyhovieť tomuto návrhu nie je daný.

17. Žalovaný priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žiadal najmä z dôvodu zabránenia vzniku prípadných nekonformných situácií nielen v prípade žalobcu, ale aj v takmer identických prípadoch iných bývalých vojakov z povolania.

18. Hrozba existencie dvoch rozhodnutí (aj protichodných) v obdobných veciach, nemôže bez ďalšieho predstavovať pre žalovaného vznik závažnej ujmy. V prípade, ak by sa považovala hrozba existencie dvoch odlišných rozhodnutí sama o sebe za ujmu, potom by muselo byť každej žiadosti správneho orgánu o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti vyhovieť, pričom za relevantnú skutočnosť by v takom prípade postačovalo iba zrušenie rozhodnutia krajským súdom. Existenciu dvoch rozhodnutí v totožnej veci je síce možné hodnotiť ako negatívny jav, avšak jedná sa o dôsledok povahy kasačnej sťažnosti ako mimoriadneho opravného prostriedku. Pokiaľ by správne orgány nemali byť viazané právoplatnými rozhodnutiami krajských súdov, potom by musel aj sám zákonodarca pristúpiť ku zmene koncepcie kasačnej sťažnosti ako opravného prostriedku proti právoplatným rozhodnutiam krajských súdov. Závažnú ujmu tiež nemôže predstavovať ani následné priznanie a vyplatenie jednej z dávok sociálneho zabezpečenia. Tieto náklady sú totiž súčasťou nákladov štátneho rozpočtu, pričom vzhľadom na jeho rozsah a obsah je i prípadné vyplatenie neprávom priznanej dávky ujmu skôr zanedbateľnou ako závažnou.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd dospel k záveru, že žalovaným správnym orgánom uvádzané dôvody v návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nie sú spôsobilé privodiť žalovanému závažnú ujmu predpokladanú procesným predpisom. Žalovaný nepreukázal, že by mu v dôsledku trvania účinkov rozsudku krajského súdu priamo hrozila závažná ujma. Najvyšší súd preto s poukazom na § 447 ods. 2 veta posledná SSP v spojení s § 188 SSP návrh žalovaného na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti zamietol.

20. Taktiež vzhľadom na nesplnenie už prvej z podmienok stanovených vo vyššie citovanom ustanovení § 447 ods. 1 SSP, najvyšší súd sa nezaoberal tým, či priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nebude v rozpore s verejným záujmom.

21. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal uznesenie jednomyseľne (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.